

בש"פ 5166/17 - מדינת ישראל נגד מחמוד זבטה מחאג'נה, מחמוד ג'בארין, עומר גראיפאת

בבית המשפט העליון

בש"פ 5166/17

כבוד השופט ע' פוגלמן
מדינת ישראל

לפני:
העוררת:

נ ג ד

1. מחמוד זבטה מחאג'נה
2. מחמוד ג'בארין
3. עומר גראיפאת

המשיבים:

ערר על החלטת בית המשפט המוחזק בירושלים (כב'
השופטת ח' מ' לומפ) במ"ת 24287-05-17 מיום
25.6.2017

ג' בתמוז התשע"ז (27.6.2017)

תאריך הישיבה:

עו"ד עדית עו"ד פרג'ון; עו"ד נועה עזרא

בשם העוררת:

עו"ד מוצטפא מחאמיד

בשם המשיב 1:

עו"ד רם זי קטיילאת; עו"ד עומר חמאייסי

בשם המשיבים 2-3:

החלטה

ערר על ההחלטה בית המשפט המוחזק בירושלים (כב' השופטת ח' מ' לומפ) שהורה על שחרור המשיבים 1-2 לחילופת מעצר של מעצר בית מלא, בתנאים שפורטו בהחלטתו, ומחה את בקשה העוררת להטיל מגבלות נוספת על המשיב 3, המצוី במעצר בית מלא.

עמוד 1

© verdicts.co.il - פסק דין

כל הזכויות שמורות לאתר פסק דין

1. נגד המשפטים ונאים נוספים הוגש שני כתבי אישום המגוללים, כפי הנטען בהם, קורותיה של פרשה אחת הנוגעת לפעלותם במיזמים שונים על מנת לקדם את מטרותיה של התנועה האסלאמית (להלן: התנועה), שהוכרזה כהתאחדות בלתי מותרת לפי תקנה 84(1)(ב) לתקנות הגנה (שעת-חרום), 1945 (להלן: התקנות) (כפי שעמדה בתקופה זו) ביום 15.11.2015 (להלן: ההכרזה) ועם כניסה לתוקף של חוק המאבק בטרור, התשע"ו-2016 (להלן: חוק המאבק בטרור) הוכרזה כארגון טרור (ראו הוראת המעבר בסעיף 101(א) לחוק זה).
2. כתב האישום הראשון הוגש נגד ארבעה נאים וביהם המשפטים 2-3, ואילו כתב האישום השני הוגש נגד חמישה נאים ובכללם המשיב 1. ברם, כעולה מהחלטת בית המשפט המחויז כתבי האישום מתארים את אותה השתלשלות עובדתית וכפי הנראה פיצולים נבע משיקולי התביעה שישודם בטעמים ראיתיים. נעמוד להלן על עיקרי האישומים המוחשים למשיבים בתמצית. על פי החלק הכללי של כתבי האישום, בין מטרותיה של התנועה האסלאמית נמנעות הטמעת תפיסות של שלילת זכות הקיום של מדינת ישראל; הטפה לכינון מדינת חליפות אסלאמית על חורבותיה של מדינת ישראל; וקידום פעולות שעשוות לגרום להلاמת הרוחות בציור, בין היתר על ידי הפעלה של קבוצות פעלים באזורי הר הבית, שפיקחו על הכניסה להר הבית וגרמו לפרובוקציות, וזאת כדי להביא להפחתת מבקרים יהודים ונוצרים מלHIGH למקומות ולפגוע בזכותם לגישה למקום קדוש זה ובחופש הדת שלהם. לפי המתואר בכתב האישום, לפועלות אלו הייתה השפעה ניכרת על המתח הביטחוני, והחל מחודש ספטמבר 2015 הן הובילו לגל אלימות בישראל, במהלךיו בוצעו הפרות סדר נרחבות ופיגועים - הכל על רקע המתייחסות בהר הבית. לצד הדברים האמורים, צוין כי התנועה האסלאמית עוסקת, בין היתר ובאמצעות הנאים (ובכללם המשפטים) ואחרים, בפעולות "دعווה", פועלות צדקה והטפה שנועדו לגייס תמייה עממית באידיאולוגיה של התנועה האסלאמית ובפועלות שבוצעות להגשמה.
3. בتمיצית, לפי כתבי האישום, המשפטים שימשו במשך שנים פיעלים בתנועה האסלאמית, כולם הועסקו בעמותות שהיו שייכות לתנועה האסלאמית ונסגרו בעקבות החלטים שננקטו נגדן בעקבות ההכרזה, והם פעלו במשך השנים תחת הנהגת התנועה. בסמוך לאחר מועד ההכרזה על התנועה כהתאחדות בלתי מותרת (ולאחר מכן כארגון טרור) החליטו כמה נאים, וביניהם המשפטים להפסיק את פעולותיה של התנועה – פועלות דعواה מהסוג שהמשיב 1, מוחמד מחאג'נה (להלן: מחאג'נה) ונאם נסף, פואז אגבירה (להלן: פואז), היו מעורבים בהן עד ההכרזה, וזאת בכיסות ובסתור אף לאחר חקיקת חוק המאבק בטרור. פועלות אלו שהוציאו לפועל לאחר ההכרזה היו זרות בnaroot ובהם הפעולות שנעשו טרם ההכרזה בהיבטים אלה: סוג הפעולות; הציבור אליו הן מיועדות; מטרתן; אופן מימון; הגורמים המ מננים; דרך הוצאה אל הפועל; והדמות המובילות את הביצוע. בחודש פברואר 2015, עobar להכרזה על התנועה האסלאמית כהתאחדות בלתי מותרת, יזמו גורמים בתנועה את הקמת עמותת "אמאן לאנאסאן ואלבניין" (להלן: עמותת אמן או העמותה). הקמת העמותה נועדה לשמש את התנועה ולהבטיח את האפשרות שתמשיך לבצע את פעילותו, אם יוטלו מגבלות על פעילות הגוף שבו הוא נעשה שימוש עד כה. לפי הנטען בכתב האישום, המשיב 3, עומר גריافت (להלן: גריافت) הקים את עמותת אמן ונרשם כאחד ממייסדייה. כמו כן ביום 8.9.2015 פתח גריافت חשבון בנק לעמותת אמן ונרשם כמורשה החותמה של העמותה. משלב זה, ועד לאחר ההכרזה, העמותה שימשה "עמותת מך" ולא פעולה.

4. לאחר ההכרזה על התנועה כהתאחדות בלתי מותרת, בהתאם לסיכום בין שני נאים נוספים, מוצטפא אגבירה (להלן: מוצטפא) לבין סלימאן אגבירה (להלן: סלימאן), העמיד גריافت את עמותת אמן לרשות מוצטפא, כדי להמשיר את פעילות התנועה האסלאמית ולהסוותה מפני השלטונות, ווסףם בין גריافت ובין מקימי עמותת אמן כי מוצטפא

ישמש מנהלה הכללי של העמותה. לאחר שנסע כמה פעמים לתרוכה בעניין מימון הפרויקטדים של העמותה, פנה מוצפָא לפואז וביקש ממנו להשתמש בקשריו על מנת לאתר קבלן ביצוע שהוא אמון על הוצאה לפועל של הפרויקטדים שboveזו בעבר על ידי עמותות שונות לתנועה ונסגרו לאחר ההכרזה. פואז עדכן את מחאג'נה בדבר, וביקש את סיווע באיתור אדם מתאים. לאור היכרתם המוקדמת של פואז ומחאג'נה את מוסא סלאמה (להלן: מוסא), החליטו השניים לפנות אליו, ובהמשך לכך – נפגשו עמו והציעו לו לבצע את התפקיד האמור. מוסא הבין מפואז וממchap'נה כי מדובר בהמשך של פעילות התנועה האסלאמית, אך נוכח ההכרזה, היה עליהם להתנהל כתע באופן שונה. בהמשך לכך, תיאם פואז פגישה ביןו לבין סלימאן, מוצפָא, מוסא וממchap'נה, אליה הטרף גם אחיו של מוסא. בפגישה זו סיכמו המשותפים את עקרונות המשך פעילותה של התנועה האסלאמית באמצעות אمان ונאמנת 5 בכתב האישום השני, חברת חדאיך (להלן: מפגש סיכום העקרונות וחדאיך). במסגרת זאת, סוכם, בין היתר כי חדאיך תמשיך לבצע פרויקטים של דעווה שבוצעו טרם ההכרזה על ידי עמותות של התנועה; כי העמותה תוביל ותנחה את הפעולות ותפקח עליה אולם מבחינה כספית היא תחזה להיות "מתווכת" בלבד בין חדאיך לבין העמותות התורמות מוח"ל; כי חברת חדאיך תציב לעמותות הזירות דרישות לקבל תרומות בסכומים גבוהים יותר מתקציב הפרויקט הדומיננטי; וכי בסכום הכספי העודף ישולם שכרם של פואז וממchap'נה – שייפלו הلقה למעשה כמקחים על הפרויקטדים שבוצעו על ידי חדאיך. בהתאם לעקרונות האמורים הוציאו מוצפָא, מוסא, ממchap'נה, פואז והמשיב 2, מחמוד ג'בארין (להלן: ג'בארין), אל הפועל מספר רב של פרויקטים במסגרת פעילות דעווה מטעם התנועה האסלאמית, בהם: פרויקט "הأكلת הצם בירושלים" – חלוקת ארוחות 'שבירת צום' לאלפי צמים שהגיעו לטליה ברוחב מסגד אל-אקצא; פרויקט "אל-דאה'י 2016" – מימון ורכישת ארוחות בשירות למשפחות מוסלמיות בחג הקורבן; פרויקט חלוקת ילקוטים ומכתiri כתיבה לילדים בגנים ובבתי ספר; פרויקט המסגד בתרשיחא – שיפוץ מסגד 'אלחמולה' בעיר מעלות-תרשיחא; ופרויקטים רבים נוספים כמפורט בכתביהם האישום.

5. בתקופה שבין החודשים Mai 2016 ומרץ 2017 העבירו העמותות הזירות לחשבונות חברת חדאיך וחברות אחרות סך כולל שעומד על לפחות 3.25 מיליון ש"ח, ששימש לביצוע פעילות דעווה בישראל על ידי התנועה ולמען קידום יעדיה. בתקופה האמורה קיבל מוצפָא ממוסא (בשם העמותה), סכום כולל של 425,000 ש"ח שהוגדרו על מילוי שנכו מהסכומים שהעבירו העמותות הזירות לחשבונות חדאיך, ומוצפָא השתמש בכספי בין השאר לתשלום משכורתו שלו ומשכורותם של ג'בארין ועובד נוסף באמאן. את כספי העמלות וכיספי קובלני הביצוע שקיבל מוסא לחשבונות חדאיך מהעמותות/zירות, נהג מוסא להעביר למוצפָא במחזון במפגשים פנים מול פנים שייעדו לכך, ולמchap'נה, פואז וג'בארין הייתה מעורבות בהעברת אותם כספים, בין בדרך של תיאום המפגשים בהם הועברו הכספיים, בין אם בדרך של העברתם בפועל. העברות הכספיים מהעמותות בחו"ל, באופן שתואר, נעשו להסתייר את "יעודם האמתי של הכספיים, למנוע את תפיסתם על ידי הרשות, ולהרחיק ככל שניתן כל קשר ביניהם לבין התנועה, בין הנאים שפועלים במסגרת ובין עמותות אמן.

6. כמו כן, בהתאם לעקרונות האמורים לעיל, נקטו מוצפָא, סלימאן וג'בארין בפעולות ממשיות לשם הגשתם של פרויקטים שפורטו בכתב האישום, שלא הושלמו בסופו של יום (ח�ף פועלות אלו לא הושלמה העברת הכספיים לאירוע), ובין היתר, יצירת קשר עם הגורמים המייצגים את מי שעתיד להנות מהפרויקט; הכננת תכניות; איתור קובלן מבצע; ביצוע מחקר שוק ובדיקות מקצועיות נדרשות; קביעת עלות הצפיה של הפרויקט; ופניה לעמותות/zירות בדבר הפרויקטדים האמורים. בנוסף, על פי כתב האישום, על מנת להימנע מתפיסתם על ידי הרשות, השתמשו מוסא ומchap'נה בטלפון מבצעיים ייעודיים, לצורך התקשרות זה עם זה בלבד. בכך האמור, מוסא ומוצפָא נמנעו מלשוחה שירות בטלפון והmpegשים בהם תואמו באמצעות מchap'נה וג'בארין.

על רקע הדברים האמורים, יוחסו למחאג'נה, ג'בארין וגריפאת עבירות של קשרת קשור לפועל כדי להמשיך ולקיים את פעילות התנועה האסלאמית – התאחדות בלתי מותרת וארגון טרור לאחר כניסה חוק המאבק בטרור לתקוף; של חברות בארגון טרור לפי סעיף 22(ב) לחוק המאבק בטרור; ושל איסור פעולה ברוכש למטרות טרור לפי סעיף 31 לחוק המאבק בטרור (כמו עבירות; יצוין כי בכתב האישום נכללו גם אישומים בעבירות מקבילות לעבירות אלו, לפי התקנות ולפי חוק אישור מימון טרור, התשס"ה-2005 (להלן: חוק מימון טרור), בהתייחס לתקופה שבין התאריכים 1.11.2016-15.11.2015).

הליך המעצר

7. בד בבד עם הגשת כתב האישום, עטרה העוררת למעצרם של מחאג'נה וגבארין עד תום ההליכים. אשר לגוריפאת, שוחרר בתנאים מגבלים בהסתמת העוררת, שקיבלה תוקף בהחלטת בית משפט השולם לראשונה לציוון (כב' השופט ע' מיכלס) מיום 18.4.2017, עובר להגשת כתב האישום, טענה העוררת כי עלית המסוכנות לגביי אמן מתק"ימת ביותר שעת, אולם נוכח חלקו הייחודי בביצוע העבירות ובהתחשב בכך שוחרר בתנאים בשלב החקירה, ביקש כי תנאי השחרור האמורים יוארכו עד לתום ההליכים, ויוחמרו כך שהערבים ישמשו מפקחים על קיומן תנאי המעצר וההפקדה הכספית תגדל משמעותית. יוער כבר עתה, כי בתגובהו לבקשת זו, טען גריפאת כי הוא בן 56 ומתקרב לגיל פרישה, אך שהמשר השਮתו במעצר בית תגרום לו לאבד את זכויותיו הסוציאליות, ולכן ביקש להקל את תנאי השחרור ולאפשר לו לצאת לעבודה.

8. בהחלטה מיום 11.6.2017 קבע בית המשפט המחוזי בירושלים (כב' השופט ח' מ' לומפ) כי קיימות ראיותلقאה לביצוע העבירות המיוחסות לנאים, ובכללם המשיבים. נמצא כי בין הנאים לבין העוררת אין מחלוקת לגבי עיקרי הפעולות והמעשים המיוחסים לנאים בכתב האישום, למעט בכתב האישום, לטענתו של קשור למפגש סיכון העקרונות, אשר במסגרתו, לפי הנטען, סיכמו המשתתפים את עקרונות המשר פעילותה של התנועה האסלאמית באמצעות עמותת אמאן וחדאק; וכי המחלוקת מוגבלת לשאלת היסוד הנפשי, קרי: אם ידעו הנאים שפעילות הצדקה בוצעה במסגרת פעילות התנועה אם לאו. ציין כי מוצטפא, מוסא ומchap'נה הודיעו בחיקוייהם במינויס להם בכתב האישום, והתיחסו בהודעותיהם גם לחלקם של המשיבים האחרים. ביחס לשאר הנאים, ובهم ג'בארין וגריפאת, נקבע כי הם הופלו כאמור בהודעות שותפיים וישם חיזוקים לדבירהם. משקבע בית המשפט כי קיימות ראיות לכאהר כאמור, נקבע כי קמה חזקת מסוכנות סטטוטורית וכן מסוכנות לביטחון הציבור והמדינה נוכח המעשים המיוחסים לנאים, ולפיכך כמה עילה לעצרם.

9. אשר לאפשרות לשחרר את הנאים לחופות מעצר – בית המשפט נדרש לטענת הנאים שלפה נוכח שחרורו של גריפאת לחופות מעצר, והורתם במעצר אחורי סורג ובריח לואה באכיפה ברונינית. בית המשפט בדק אם קיים שינוי מוחותי בין המעורבים בביצוע העבירות, אשר מצדיק את התוצאה השונה בעניינים. אשר למוצטפא ולמוסא – שעניהם לא נדונם לפניינו, קבע בית המשפט כי הפעולות המיוחסת להם בכתב האישום היא של מובילים ומתווי דרך בפועלה של התנועה האסלאמית, דומה לגריפאת. יחד עם זאת, בית המשפט קבע כי האינטנסיביות של מעורבותם בביצוע העבירות הרבה יותר של גריפאת ולכנן מצא שיש להבחן ביניהם לבינו והורה על הגשת תסקיר שירות המבחן בעניינים לבחינת האפשרות של מעצר באיזוק אלקטורי. אשר למחאג'נה, ג'בארין ופוואז, מצא בית המשפט כי בניגוד למוצטפא, מוסא, סליםאן וגריפאת מעמדם בארגון נמוך יותר ולא ניתן לראות בהם מובילים ומתווי דרך של הפעולות נשוא כתבי האישום. מטעם זה, וכן בשים לב לכך שמחאג'נה וגבארין נעדרי עבר פלילי ובטחוני, ולכך שהפעולות המיוחסת להם היא אזרחות ולא פעילות צבאית או טרור, הורה בית המשפט על בחינת שחרורם לחופות מעצר בתנאים

מגבילים בדומה לאלה שנקבעו בעניינו של גրיפאת. אשר לגריפאת, שלגביו צצור ביקשה העוררת להכבד את התנאים המגבילים של שחררו, לא מצא בית המשפט להחמיר את התנאים האמורים, בהתחשב בחילוק הלא מרכז'י בביצוע העבירות (חרף מעמדו הרם בארגון) ובנסיבות האישיות, לרבות היעדר עבר פלילי. בצד האמור, הורה בית המשפט לשירות המבחן להגיש תסקיר בעניינו של גריפאת, כדי לבחון את ההקלות שהתקשו על ידו בתנאים המגבילים.

10. בתסקיר המעצר שהגיש שירות המבחן בעניינו של מחאג'נה צוין כי האחرون אב לארבעה ילדים בני 2-7 שנים, נעדר עבר פלילי ולאורך חיו הצליח לשמור על עצמו ללא מעורבות בתחום פלילי או ביטחוני. שירות המבחן לא התרשם כי מחאג'נה מחזק "באיידיאולוגיות או בערכי דת מושרים המסכנים את בטחון המדינה" והעיר כי חוות המעצר ושילית החופש היו עבورو כוח מרתייע מההתנהגות דומה בעtid. עוד צוין כי בשל קוצר הזמן לא נפגש שירות המבחן עם העربים המוצעים על ידי מחאג'נה וטרם נבחנה החלופה המוצעת והתאימה לפיקוח עליו, ועל כן הומלץ לדוחות את הדיון בעניינו ליום 29.6.2017 עד להשלמת התסקיר.

11. בתסקיר בעניינו של ג'בארין, צוין כי הוא אב לתאומים בני ארבע וחצי שנים, וכי התרשםות שירות המבחן היא כי מדובר באדם שלרוב מתפקיד באופן חיובי ומצליח לשמר על יציבותו במישורי חייו ואינו בעל קווי מחשבה עבריניים. שירות המבחן העיר כי המעצר וההיליך המשפטי הם גורמים מרתיעים ומציבים גבולות עבור ג'בארין, אולם צוין כי לא ניתן לשולח הישנות מעשים הדומים לאלה המתוארים בכתב האישום. אשר לששת המפקחים שהוצעו על ידי ג'בארין לצורך בדיקת האפשרות של חלופת שחררו למעצר בביתו - שירות המבחן התרשם כי מדובר באנשים אחראים, שהביעו דאגה ואכפתנות כלפיו; כי ניכר שימושם מעוצר הבית מובנת להם; כי הם יצליחו להוות עבورو גורם סמכותי מציב גבולות; וכי המפקחים התchingבו לדוח למשטרה באמ יפר ג'בארין את התנאים. בצד האמור צוין שירות המבחן את התרשומות מ"מצוות באינפורמציה מצד מחמוד [ג'בארין - ע' פ'], פער בין תיאוריו לבין החשדות נגדו והקושי לשולח סיכון להישנות התנהגות בעבירות דומות". בנוסף, צוין כי ישנה חשיבות בהרחקתו מסביבתו הטבעית בה מנהל קשרים חברותיים שלא ברור לנו טיבם". נכון הדברים אלה וחרף התרשםות החיוית המפקחים שהוצעו, לא בא שירות המבחן בהמלצת לשחרר את ג'בארין ממעצר.

12. בתסקיר בעניינו של גריפאת צוין שירות המבחן מחד גיסא, כי הhilיך המשפטי והמעצר היו עבור גריפאת גורם מרתיע. מאידך גיסא, שירות המבחן התרשם מאדם הנocket גישה קורבנית, שאינו בשל לבדוק את התנהלותו ואת אופי קשריו החברתיים באופן עמוק ויסודי, ولكن לא ניתן לשולח סיכון להישנות מקרים דומים בעtid. שירות המבחן בחרן את שני אחיו של גריפאת כמפקחים על אף שיקיים את תנאי מעוצר הבית (אם כי יוער שבchalטה לשחררו בתנאים מגבילים מיום 18.4.2017 לא צוין כי אלה יושמו כמפקחים, אלא ערבים). נקבע כי המפקחים מודעים לאופי האישומים המיוחסים לגריפאת ולדרישות תפקידם; וכי מדובר במפקחים דומיננטיים אולם ספק אם נכון עיסוקיהם יש ביכולתם לפפקח על קיום תנאי השחרור באופן רציף. לכן, שירות המבחן סבר כי קיים צורך לעבות את מערך הפיקוח על תנאי השחרור אף שיהיה פיקוח אנושי רציף על גריפאת. בנוסף, שירות המבחן נמנע מהמלצתה להתריר לגריפאת ליצאת לעבודה, וזאת בשל היעדר מפקח מתאים במהלך שעות העבודה ואי בהירות לגבי נוכחות מעסיקו לקלוט אותו בחזרה לעבודה.

13. ביום 25.6.2017, לאחר שנאספו תスキרי שירות המבחן, קיימ בcourt בית המשפט דיון נוסף בחלופות המעצר שהוצעו בעניינים של מחאג'נה וג'בארין וכן בעניין השני שהתקבש בנוגע התנאים המגבילים לשחררו של גריפאת. בעניינו של מחאג'נה - בית המשפט החליט לשחלופה של מעצר בית מלא בביתו בפיקוחם של אחד משולשה מפקחים שהוצעו בעניינו בכל עת. נקבע כי אמנם שירות המבחן לא הספיק לבחון את החלופה האמורה, אולם בית המשפט

התרשם, במהלך הדיון שהתקיים לפני, כי המפקחים המוצעים מודעים לאחריות המוטלת עליהם והם פנוים לפקח על מחאג'נה. מטעם זה, בשים לב לאמר בתסaurus בעניינו ובהתחשב בחלקו היחסי של מחאג'נה בעבירות נושא כתוב האישום, הורה בית המשפט על שחרורו להחלפה בתנאים שפורטו. אשר לג'בארין – בית המשפט עמד על האמור בתסaurus שירות המבחן בעניינו וקבע – בהתייחס לקשי שצווין בדבר הפערים בין המוחץ לו בכתב האישום לבין תיאורי את חייו – כי לג'בארין עומדת חזקת החפות ונימוק זה בלבד לשולול היעתרות להחלפה המוצעת. עוד צוין כי שירות המבחן קבע כי המפקחים שהציגו לג'בארין ראיים ומבינים את משמעות הפיקוח והחויבות המוטלות עליהם; וכי מעצרו היה לגורם מרתיע. נכון נימוקים אלה, ובהתחשב בשחרורו של גריافت להחלפת מעצר חרף מעמדו הגבוה בארגון, מצא בית המשפט כי מתקיימות הנסיבות לסתות מהמלצת שירות המבחן והורה על שחרורו של ג'בארין להחלפה של מעצר בית ביבו, בפיקוח אחד מששת המפקחים שנבחנו כאמור, בכל עת, ובתנאים נוספים שפורטו בהחלטה.

14. בעניינו של גריافت לא מצא בית המשפט להיעתר לבקשתו להקל בתנאים המגבילים לצורך מציאת עבודה חלופית. בית המשפט ציין כי בבקשתו של גריافت לצאת לעבוד נומקה בכך שברצונו לשמור את זכויות הפנסיה שלו במקום עבודתו במשך 31 שנים. משוהבה בתסaurus כי היציאה לעבודה במקום עבודתה זה איננה רלוונטי בשלב זה, נקבע כי אין מקום להורות על ההקללה המבוקשת בתנאי השחרור. אשר לבקשת העוררת להחמיר בתנאים המגבילים, בית המשפט ציין כי שירות המבחן לא תיאר את הסיכון הנש�� מגריافت, אשר משוחרר בתנאים הנוכחים משך תקופה ארוכה ולא הפר אותם. משכך נקבע כי אין להוסיף תנאים על הפיקוח שנקבע בהחלטה מיום 18.4.2017.

لبיקשת העוררת עיבב בית המשפט המחויז את החלטתו בעניינם של מחאג'נה וג'בארין עד ליום 27.6.2017 שעומד 11:00, ובדיון שהתקיים לפני באותו היום, הורית כי מעצרם יוארך עד החלטה אחרת.

מכאן העיר ש לפניו, המכון להחלטת בית המשפט המחויז מיום 25.6.2017, שלפיה ישוחררו מחאג'נה וג'בארין לחЛОפות האמורות, ולא יוחממו התנאים המגבילים שהוטלו על גריافت.

הטענות בערר

15. לטענת העוררת שגה בית משפט קמא כשריך הבדיקה חדה מדי לשיטתה בין המשבים לבין יתר המעורבים בפרשא, בקבועו כי מעמדם של מחאג'נה וג'בארין אינם כשל "모ビルים ומתווי דרכ'" וכן עת העירק את המסתכנות הנש��פת מהמשבים בחסר. בהקשר זה נטען כי מחאג'נה היה מי שגיים, ביחס עם פואז, את מוסא, איש הביצוע ליישום המערך; וכי מחאג'נה נכח במפגש סיכום העקרונות, והוא מעורר בפעולות בכללותה, כפי שעה מהבקיאות שהפגין בחקיותיו. כך גם אשר לג'בארין, טענה העוררת כי האחרון שימש – במסגרת תפקידו כמציר העומת – כדי ימיןו של מוצטפא, אשר ניהל את כל המערך כאמור. העוררת הדגישה כי כתב האישום נושא ההחלטה מגלה מערך אזרחי מורכב מטעעם ארגן טרור מוכraz, שהוציא לפועל על ידי המשבים ונאשימים נוספים פרטן זמן קצר, ותכליתו חידוש פעילות התנועה האסלאמית לאחר ההכרזה. לטענתה, מערך הפעולות שהקימו המשבים יחד עם הנאשימים האחרים, הוא מתוכנן ומתוכחים ולכל אחד מהם תפקיד ייעודי אותו מילא במסירות. מטעמים אלה, נכון הסכנה הנש��פת לציבור מפעולות אזרחיות במסגרת ארגון טרור, סבורה העוררת כי לא היה מקום להורות על שחרורם של מחאג'נה וג'בארין להחלפה מעצר, ולמצער בעניינו של מחאג'נה – לא היה מקום לשחררו כאמור מבלי לאפשר לשירות המבחן להשלים את בחינת

16. אשר לגריפאת, נטען כי חלקו במערך הפעולות אינו שולי, משזה הקים את עמותת אמאן ובכך סייף את הפלטפורמה לביצוע הפעולות, כאמור צופה פנוי עדיז להבטחת האפשרות שהתנוועה תמשיך פעולותיה אם יוטלו עליו מגבלות. העוררת הסבירה כי אמונה גריפאת לא היה מעורב באופן אינטנסיבי בפעולות עצמה, ولكن הסכמה לשחררו במסגרת הליך מעוצר הימים, אף פעילותו ותרומתו לפעולות התנוועה האסלאמית היא חיונית. משך, וכן כוח שני נקבע באיזון בשלב הנוכחי, קרי: לאחר הגשת כתוב האישום, סבורה העוררת כי שגה בית המשפט שהורה על הורתת התנאים המגבילים על כنم בניגוד להמלצת שירות המבחן.

17. בדיון שלפני טען בא כוחו של מחאג'נה כי שירות המבחן קבוע במפורש בתסaurus בעניינו, כי להתנגדותו אין רקע אידיאולוגי וכי המעוצר עד כה היה גורם מרתייע עבורו. כמו כן, נטען כי בית המשפט היה רשאי לבחון את המפתחים המוצעים בעצמו ולהורות על שחרור מחאג'נה לחופפה גם מבלי שהוגש תסaurus משלים, ואין בכך כדי להצדיק شيئا מהחלטתו. אשר למסוכנות - הדגיש מחאג'נה כי המעשים המיוחסים לו הם במשור האזרחי-חברתי, וכן כי מידת המעורבות המוצמצמת שיוצאה לו הتبessa על האמור בכתב האישום ועל חומר הראות שהוצע בפני בית משפט כאמור בו. אשר למפקחים - ציין מחאג'נה כי לעוררת ניתנה ההזדמנות, בדיון מיום 25.6.2017, לבחור את המפתחים ולא נטען מצדיה כי הם אינם מתאימים לדרישות הפיקוח.

18. בא כוחם של ג'בארין וגריפאת טען כי יש להותר את החלטת בית המשפט בעניינים על כנה, מן הנימוקים שמצוינו בה. נטען כי כעולה מכתב האישום ומוחמר הראות, חלקו של ג'בארין בנסיבות המתוארים בכתב האישום מצומצם; והוא לא נכח בפגישת סיכום העקרונות ופעולותו התמצתה בסיווע לוגיסטי-פקיודי. בהקשר זה נטען כי ג'ubarin לא שימש "יד ימין" של מוצפפא, ותפקיד זה לא ייחס לו הן בכתב האישום עצמוני הן בהחלטת בית המשפט שלפיה קיימות ראיותلقאה להוכחת האישומים. עוד נטען כי התסaurus בעניינו של ג'ubarin כולל ממצאים עובדיים חיוביים, והמסקנות שהוצעו בו - אשר למסוכנותו של ג'ubarin ואשר לצורך להרחקו מסביבתו הטבעית נוכחות קשרים חברותיים שתיבם "לא ברור" לא נתמכות בנסיבות כלשהם. לפיכך, ובשים לב לקביעות החינויות בתסaurus לגבי המפקחים שהוצעו על ידי ג'ubarin, נטען כי בדיון סטה בית המשפט מהמלצת שירות המבחן בעניינו.

19. אשר לגריפאת, נטען כי העוררת - עוד בשלב הליני מעוצר הימים - מצאה להסכים לשחרורו מעוצר בתנאים מגבלים, וכי אלה כללו מלכתחילה ערביות שונות ולא פיקוח; וכי מסקנת שירות המבחן בדבר הצורך בעיבוי מערכת הפיקוח שגיה אפוא, וממילא הتبessa על נתונים עובדיים שגויים.

דיון והכרעה

לאחר שיעינתי בערר, ושמעתה את טענות הצדדים בדיון שהתקיימים לפניי, הגיעו לכל מסקנה כי דין הערר להתקבל בלבד אופן חלקו, כפי שיפורט להלן.

20. כאמור, בעניינו, בית המשפט המחויזי קבע כי קיימות ראיות לכאה להוכחת העבירות המיוחסות למשיבים בכתב האישום (ואלה לא ציינו כי בכוונתם לעורר על כך), ועל כן קמה עילה למעצרם, הן נוכח חזקת המוסוכנות

הסתוטוטורית הקבועה בסעיף 21(א)(1)(ג)(2) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרם), התשנ"ו-1996 (להלן: **חוק המעצרם**), הן בשל המعيش המוחשיים להם, המקימים עילת מעצר שעונייה מסווגת לביטחון הציבור המדינה לפי סעיף 21(א)(1)(ב) לחוק זה. גדר המחלוקת בערר שלפנינו עניינו אפוא בשאלה אם ניתן להשיג את מטרת המעצר בדרך של שחרור לחלופת מעצר, כהוראתו של סעיף 21(ב)(1) לחוק המעצרם. תחילה נידרש לטענותה הכליליות של העוררת, המשותפות למשיבים כולם, ובעיקר למחרג'נה וב'ארין.

21. לטענת העוררת, מסווגתם של המשיבים מצדקה את מעצרם, וזאת חרף סיוג הפעולות המוחשות להם בכתב האישום כאזרחות. העוררת אף הגישה לעניין זה חוות דעת מטעם שירות הביטחון הכללי בנושא העמותה וקשריה עם התנועה האסלאמית (חוות דעת זו הוגשה גם בהליך שהתקיים בבית משפט קמא והוצאה לבאי כוח המשיבים; להלן: חוות הדעת), שבמסגרתה פורט הקשר בין התנועה האסלאמית לבין תנועת חמאס. בחוות הדעת אף צוין כי הקשר בין התנועות הוביל לפעולות משותפת, הנושאת סיכון לאציג פעילים של התנועה לפועלות טרור. אכן, בית משפט זה כבר עמד על כך שגם פעילות הנושאת אופי אזרחי-חברתי, תומנת בחובה סיכון ממשי לביטחון הציבור בישראל בשל השימוש שנעשה לעיתים בפעולות אלה על מנת לגייס תמייה או אהדה לארגון הטרור ולפעיליו. על דברים אלה עמדנו למשל בע"פ 1784/14 עשרו נ' מדינת ישראל, פסקה 38 (3.9.2015):

"לא אחת הפעולות 'ازרחת' של ארגוני הטרור מיעדת ל'הכשרת הלבבות', היינו לפעולות של חינוך ורוחה שנועדה לגייס אהדה לארגון הטרור ולפעילי כתובים ומיטבים, וזאת על מנת ליצור תשתיית לפעולות העתידית של הארגון. בשל זיקה זו בין הדברים, לא ניתן לשפוט פעילות 'ازרחת' כאמור רק ביחס למשיכם שהיא כוללת בפועל, אשר עשויים להיות, בעומdam לבדם, רצויים או חיוביים".

22. העוררת והמשיבים חולקים לגבי המשמעות שיש ליחס למופיעי פעילותם האזרחת, ומידת זיקתה לפעולות טרור. לצורך שלב דיןוי זה, מקובלת עלי מסקנת בית המשפט המחויז כי קיימת בעניינים של המשיבים עילת מעצר שעונייה מסווגת לביטחון הציבור והמדינה.

23. מכאן לטענת העוררת שלפיה לא היה מקום להבחן, למצויר באופן "ח"ד" כבהחלטת בית משפט קמא, בין מעורבותם של מחרג'נה וב'ארין לבין מעורבותם של הנאים האחראים בפעולות נושא כתב האישום. בפרט אשר לשנים אלה נטען כי הם היו חוליות חיוניות בפעולות שתוארה בכתב האישום ועל כן מעמדם ממשוערי מזה שייחס להם בית המשפט המחויז. עוד נטען כי יש ליתן חשיבות גדולה יותר למערך המתוחכם שהפעלו הנאים, ובهم המשיבים, ולהיקף הפעולות הנטען, בשווי של מיליון ש"ח. ברם, אשר לטענות אלו, יש לזכור כי עניינו של כל נאשם יבחן באופן אינדיבידואלי בהתאם לנסיבותו-שלו. עיון בעובדות כתוב האישום בעניינים של שניים אלה מגלה כי ניתן – בשלב הדיון הנוכחי – לעורר הבדיקה בדבר מידת מעורבותם בפעולות, בהשוואה לנאים אחרים בפרשה, שחלהם, כמתואר בכתב האישום, גדול יותר לכואורה (ראו והשו עניין זולם, פסקה י"ג). אך יש להוסיף כי גրיפאת, חרף מעמדו הבכיר בעמותה, שוחרר לחלופת מעצר (באישורם העוררת, שמקשת להחמיר את תנאי השחרור בלבד) וגם לכך יש ליתן משקל. נוכחות דברים אלה לא מצאתו כי טענות העוררת בנוגע זה מצדיקות התערבותה בהחלטת בית המשפט המחויז לבחון את שחרורם של מחרג'נה וב'ארין לחלופת מעצר (ראו בש"פ 3633/15 מדינת ישראל נ' זעירוב, פסקה 7 (31.5.2015); בש"פ 2413/15 מדינת ישראל נ' בן חמו (3.4.2015); בש"פ 1780/15 שביר נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (23.3.2015); בש"פ 4256/12 שהאב נ' מדינת ישראל, פסקה 15 (11.6.2012)). בצדק הזכיר בית המשפט המחויז את הוראות הדיון המחייבות בחינת האפשרות להשיג את מטרת המעצר בדרך של שחרור הנאשם לחלופת מעצר גם בעבורות המחייבות חזקת מסווגת סטוטוטורית.

24. כאמור, לעוררת השגות אף על חלופות המ Zucker הפרטניות שנקבעו בעניינים של מחאג'נה וגבארין, ואליהן נידרש כתעת. בעניינו של מחאג'נה טעונה העוררת כי שגה בית משפט קמא בכך שלא אפשר לשירות המבחן להגיש תסוקיר משלים בנוגע לחולפה ולמפתחים המוצעים בעניינוטרם קבלת החלטה. ברם בהקשר זה יש לזכור כי בית המשפט בוחן את האמור בתסוקיר לשירות המבחן בעניין הערכת הסיכון הנש��ף ממחאג'נה, התרשם באופן ישיר מהפתחים במהלך הדיון שהתקיים לפניו וקבע כי אלה מודעים לאחריות המוטלת עליהם והם פנוים לפקח על מחאג'נה. איןני מוצא להתערבותם במסקנה זו של בית המשפט, המבוססת על התרשםתו הבלתי אמצעית מהפתחים ואני מקבל את טענת העוררת כי מתחייב במקרה זה אחורי סוגר ובריח. יחד עם זאת, ובשים לב לסיכון הנש��ף ממנו, הנלמד מעורבותם ותפקידם בפעולות שהזכרה, אני סבור כי התנאים המגבילים שנקבעו אינם מאיינים במידה מספקת את המסוכנות הנש��פת מהם וכי יש להורות על מעצרו בתנאי פיקוח אלקטרוני, בכפוף לאמור מטה.

25. אשר לג'בארין, אכן כפי שציין בא כוחו, מתשකיר לשירות המבחן בעניינו עללה אמביוולנטיות מסוימת, כך שמצוד אחד הוא מתואר כמו שאינו בעל קוווי מחשבה עבריים, כמו שההילכים המשפטיים היו גורם מרתקע עבورو, וכמי שהציגו מפתחים שההתרשות מהם הייתה חיובית; ומצד שני הומלץ להרחקו מסביבתו הטבעית וצוין כי קיימים קושי לשולב סיכון להישנות מעשים דומים מצדיו. בהינתן האפיון הבסיסי המפורט ברישת הדברים, נראה כי אין מקום להתערב במסקנת בית המשפט המחויז כי חלופה בפיקוח מפתחים הולמים תשכנן לנטרול הסיכון גם ללא אחורי סוגר ובריח. אולם נוכח הערכה שבסיפה סבורני כי גם בעניינו נדרש מעצר בתנאי פיקוח אלקטרוני על מנת להבטיח את נטרול הסיכון, בכפוף לאמור מטה. אdegש כי בשים לב לדינונו עד כה שוכנעתי כי מתקיימים בסיבות העניין אותן "טעמים מיוחדים" כנדרש לפי סעיף 22ב(ב) לחוק המעצרים המאפשרים את שחררו למעצר בפיקוח אלקטרוני של מי שנאשם בעבירות המנוויות בסעיף 21(א)(1)(ג) לחוק זה.

26. בעניינו של גրיפאת, הצדדים נחלקו בשאלת אם יש מקום להורות כי יתקיימ פיקוח רציף על תנאי מעצר הבית שאליהם שוחרר בהסכמה העוררת עובר להגשת כתב האישום. כאמור, בית המשפט סבר כי אין מקום לעבות את הפיקוח, משמעה כי העוררת לא הצביעה על שינוי במסוכנות המיוחסת לגריפאת ומשלא הייתה טענה להפרת התנאים המגבילים שנקבעו. דעתך שונה. כפי שעמדנו לעיל, המעשים המיוחסים לגריפאת בכתב האישום מקימים חזקת מסוכנות סטטוטורית בעניינו, ובקשר זה יש להתחשב במעמדו הרם בעמותה, כמו שהקימה, נרשם כאחד ממייסדה והעמידה לרשות מוצפפא, על מנת להמשיך את פעילות התנועה ולהסottaה מפני השלטונות – הכל כמפורט בכתב האישום. בנוסף, שירות המבחן העיריך כי לא ניתן לשולב סיכון להישנות מקרים דומים בעברית והמליץ על "עיבוי" חלופת המעצר הנוכחית במפתחים נוספים כדי להבטיח את קיום תנאי השחרור. בשים לב לדברים אלה, אני סבור כי יש להיעתר לבקשת העוררת לשנות את תנאי השחרור של גריפאת כך שאלה יכולו פיקוח אפקטיבי על קיום התנאים המגבילים שנקבעו בעניינו.

27. סוף דבר: אני מורה על השבת עניינים של מחאג'נה וגבארין לבית המשפט המחויז לצורך קבלת דיווח מהתנהל הפיקוח האלקטרוני כאמור בסעיף 22ב(ג) לחוק המעצרים בדבר האפשרות כי שניים אלה ישהו בפיקוח אלקטוריוני בביטחוןם, ובפיקוח המפתחים שנמצאו הולמים בהחלטתו מיום 25.6.2017. אם יימצא כי ניתן לשחרר את מחאג'נה וגבארין למעצר בפיקוח אלקטרוני כאמור, אני מורה כי יעשה כן בכפוף לתנאים אותם קבע בית המשפט המחויז בחילתו נשוא העරר. עד להחלטה משלימה כאמור ישארו מחאג'נה וגבארין במעצר אחורי סוגר ובריח והנחתתי היא כי הבדיקה כאמור תושלם במהירות הרואה, בשים לב לאמור בהחלטתי זו.

גם בעניינו של גրיפאת יוחזר הדיון לבית המשפט המחויז, על מנת שיבחן אם יש באפשרותו להציג מפקחים שיוכלו לקיים פיקוח אפקטיבי על מילוי תנאי מעצר הבית.

ניתנה היום, ה' בתמוז התשע"ז (29.6.2017).

שפט
